

Van Rijn - de Bruyn

Fruit-trees ■ Саженцы плодовых деревьев

ПИТОМНИК

ООО "Ван Райн - Де Брюн Украина"

ПИТОМНИК

Van Rijn - de Bruyn BV Голландия

www.vanrijn-debruyn.com

irene@urdzik.pl

Украина, Днепропетровская обл.,

Никопольский р-н

+38 050 497 61

+38 0566 672 4

"Новини садівництва"
щоквартальний
науково-виробничий журнал
№2(88), квітень-червень 2015 р.

Засновники:

Укрсадвинпром; Уманський національний університет садівництва; Інститут помології НААН; Мелітопольська дослідна станція садівництва; Подільська дослідна станція Інституту садівництва НААН

Зареєстрований Держком-видавком України
5.03.1994 р., серія KB 465

Головний редактор:

доктор с.-г. наук Мельник О. В.

Редакційна колегія:

доктори с.-г. наук Балабак А.Ф.,
Бутило А.П., Копилов В.І.,
Копитко П.Г., Майдебур В.І.,
Хоменко І.І.; доктор екон. наук
Непочапенко О.О.; кандидати с.-г.
наук Кучер М.Ф., Ріпамель-
ник В. П., Сенін В.В.; Рибак А.В.

Номер редагували:
Мельник О.В., Личенкова І.О.

Проект обкладинки
і верстання: Мельник О.В.

За використання
матеріалів
посилання на "НС"
обов'язкове

Підписка в редакції

Адреса редакції:
Абон. скринька 543,
20305, м. Умань-5
Черкаської області.
Сайт: www.novsad.com
Ел.пошта: novsad@ukr.net
тел. +380474432326

Підписано до друку 19.VI.2015
Формат 60х84 1/16
Обсяг 3 др. арк.

Надруковано в друкарні
фірми "Есе": 03142, м. Київ, пр-
т Акад. Вернадського, 34-1

Зміст

Актуально

Аерозольний феромон.....2

Захист саду

Ефективний захист від парші.....3

Агротехніка

Сортова технологія вирощування груш:
австралійський досвід.....6
Нове у формуванні крон: відкрита татура.....12
Типи плодоношення й обрізування груші.....13
Елементи сортової технології груші:
досвід Італії.....20

Точка зору

Сорти яблуні для товарних садів:
оцінка польського фахівця.....26

За рубежом

Польське садівництво:
оцінка бельгійського експерта.....29

Нові культури і сорти

Сорт груші Форель.....31

Переробка, реалізація

Нове у зберіганні груш:
хрусткі і солодкі плоди.....32
Рейтингова оцінка сортименту.....34
Пошук напрямків збуту:
польський досвід.....39

Фото на обкладинці: Штамбовий агрус на шпалері в Польщі (фото О.В. Мельника).

Новини садівництва, 2015, №2 1

АЕРОЗОЛЬНИЙ ФЕРОМОН

Використання фосфорорганічних інсектицидів – основного засобу захисту від яблуневої плодожерки, листокруток та інших шкідників – поступово обмежується, оскільки резистентність шкідників зростає. Для контролю яблуневої плодожерки садівники США протягом останніх трьох десятиліть використовують феромони, що дезорієнтують самців й унеможливають відтворення популяції шкідника. У штаті Вашингтон феромони застосовують на 90% площ яблуневих садів. Хімічні засоби захисту інколи теж застосовують, проте нові інсектициди останніми роками різко подорожчали.

Традиційні феромонні диспенсори "Isomate CM Flex" чіпляють у кронах дерев на початку сезону. Альтернативним способом застосування феромонів стають схожі на невеличку шпаківню аерозольні феромон-емітери "Sutter's CheckMate CM-O Puffer" та "Pacific Biocontrol's Isomate CM MIST", що теж ефективно контролюють яблуневу плодожерку та економлять ручну працю.

Порівняно з кількома сотнями диспенсорів на гектарі яблуневого саду, аерозольних емітерів потрібно лише 2,5–3 штуки. Феромон розпилюється кожні 15 хвилин протягом 12 годин, що в перерахунку на добу еквівалентно застосуванню чотирьох сотень диспенсорів.

Аерозольні емітери рекомендовано застосовувати в садах площею понад чотири гектари. На крайніх рядах насадження меншої площі необхідно додатково чіпляти диспенсори "Isomate CM Flex", що значно підвищує затрати.

Феромон з аерозольного емітера здатний пошкодити розташоване поруч листя і плоди, проте область пошкодження обмежена лише місцем його розташування. Результативність захисту від яблуневої плодожерки несуттєво знижується навіть за зменшення кількості (доз) феромону наполовину.

За матеріалами "Fruit growers news, 2014, №2".

(О.В. Мельник)

ЕФЕКТИВНИЙ ЗАХИСТ ВІД ПАРШІ

Ефективного захисту від парші досягають на основі знань біології розвитку цього найбільш шкочинного захворювання яблуні, адекватної оцінки ступеня інфекції і вчасної хімічної обробки саду. Серед багатьох методів контролю парші основним є хімічний, а один з головних чинників успіху – врахування особливостей дії фунгіцидів різних хімічних груп.

Контактні препарати запобіжної дії знищують паршу під час набубнявіння і проростання спор, захищаючи рослину від ураження. Застосування їх до проростання спор парші або по мокрому листі під час проростання дозволяє "перервати інфекцію".

З біологічної точки зору обробка вологого листя після опадів більш ефективна, ніж профілактичне обприскування до настання дощу. Проте на мокрому листі фунгіцид розподіляється гірше і може стекти, що значно знижує захисний ефект і провокує заіржавлення плодів.

Контактні фунгіциди застосовують з моменту висіву спор парші (зазвичай це початок дощу) і до їх проростання та проникнення в рослинні тканини, тобто до настання ураження. Застосовуючи контактний препарат по мокрому листі, його розчиняють у якомога меншій кількості води, витрачаючи 200–300 л робочої рідини на гектар.

Тривалість періоду між висівом спор парші на початку дощу та початком інфекції сильно залежить від температури (в прохолодну погоду він більший) і складає від кількох до понад 24-х годин.

Основні контактні препарати Делан і Каптан, високоефективні в умовах дуже інтенсивного висіву спор парші, знищують понад 90% збудників

захворювання навіть у садах з резистентністю до додину й анілінопіримідинів знищують. Залежно від препарату, температури і ступеню стійкості парші в нових препаратів. Ефективну дію контактних фунгіцидів Каптан чи Делан після конкретного насадження, інгібітори біосинтезу ергостиролу можна застосовувати інколи помилково приймають за "лікувальні" властивості системного препарату. Проте препарати контактної дії, до яких вони належать, таких властивостей не мають. Тому результатом їх неправильного застосування стає поява плям парші.

Після проникнення парші всередину листка, тобто настання ураження (інфекції), контактні фунгіциди абсолютно неефективні, бо вглиб рослинної тканини вони не проникають і системно не діють. Єдиний виняток – Силіт, що поєднує контактну дію. Проте, наприклад, у багатьох польських садах виявлено стійкі до цього препарату раси парші.

Силіт спричинює сильне заіржавлення зав'язі, тому цей препарат застосовують лише до фази рожевого конуса. Літнє ж його застосування провокує викинення стійких рас парші.

Ризик утворення стійкості до контактних фунгіцидів, за винятком Силіту, є незначним, оскільки в збуднику захворювання вони блокують різні процеси метаболізму.

Ефективність контактних фунгіцидів (у порядку зменшення) наступна: найбільш ефективні препарати з діючою речовиною додін, їм дещо поступається Делан, далі йдуть стробілурини, препарати міді та Каптан, а найменш ефективні Помарсол, Полірам, Антракол та Дітан. Ефективність було визначено в умовах значного інфекційного фону парші, застосовуючи нормальну дозу препарату. Варто звернути увагу на високу ефективність препаратів міді.

Системні фунгіциди з винищувальною або лікувальною дією, що здатні протягом кількох діб після настання ураження знищити збудника парші всередині рослинних тканин, належать до трьох хімічних груп – додину (Силіт), інгібіторів біосинтезу ергостиролу (діючі речовини піримідин і триазол) та анілінопіримідинів (Хорус, Мітос).

До препаратів кожної з груп можуть виникнути стійкі раси парші, тому системні препарати застосовують якомога рідше, змішуючи їх з препаратами контактної дії.

За винятком Силіту, який змішувати не можна, інгібітори біосинтезу ергостиролу та анілінопіримідинів завжди (!) застосовують у суміші з контактним фунгіцидом.

Порівняно з інгібіторами біосинтезу ергостиролу, можливість переміщення в рослині у системних (внутрішньотканинних) фунгіцидів Силіту й анілінопіримідинів менша, тому для отримання рівномірної концентрації плодове насадження обробляють більш ретельно.

Препарати з групи інгібіторів біосинтезу ергостиролу ефективно діють лише тоді, коли ураження вже настало, бо спори парші в момент проростання вони

Ефективність системного фунгіциду залежить від концентрації препарату в органах рослини та швидкості проникнення в рослинні тканини, що сильно залежить від температури. За нижчої від 12°C температури препарати з групи інгібіторів біосинтезу ергостиролу ефективність втрачають.

У країнах Західної Європи останнім часом значно підвищилася стійкість парші до інгібіторів біосинтезу ергостиролу. Ризик формування стійких рас парші сильно зростає за застосування цих препаратів після появи плям на листі, а також обробки ними в осінній період.

За відсутності в саду стійких рас парші і оптимальної температури після обприскування різниці в ефективності препаратів з групи інгібіторів біосинтезу ергостиролу не виявлено. Проте в умовах домінування стійких рас збудника захворювання для захисту саду слід взяти "найсильніші" препарати триазолу, що мають тривалу лікувальну дію, до того ж ці фунгіциди найбільш ефективні за низької температури.

Більш нова група препаратів системної дії – анілінопіримідини Мітос і Хорус. Їх ефективність від температури залежить менше, ніж інгібіторів біосинтезу ергостиролу. Тому Мітос і Хорус застосовують рано навесні та під час цвітіння.

Оскільки препарати цієї групи краще захищають листя і значно гірше квітки зав'язь, їх використовують до кінця періоду цвітіння. Після інфекційна дія анілінопіримідинів триває дві-три доби, тобто 48–72 години від настання ураження. Для запобігання утворенню стійких рас парші анілінопіримідинів застосовують у суміші з контактним препаратом.

Останнім часом у садівничому регіоні поблизу Боденського озера на півдні Німеччини та в окремих польських садах все частіше трапляються стійкі раси парші й ефективність анілінопіримідинів знижується.

Хоча стійкість парші до препаратів системної дії зростатиме й надалі, цьому запобігають дотриманням наступних правил:

- системні препарати завжди змішують з контактними;
- застосовують повну дозу препарату;
- захист від парші ведуть контактними фунгіцидами, лише в критичних випадках застосовуючи системні;
- інгібітори біосинтезу ергостиролу та анілінопіримідинів застосовують не частіше двох разів на сезон.

Температура

1. Parch jabloni. Cz. III. – www.sad24.pl

2. Program ochrony roślin sadowniczych. – Krakow: Plantpress, 2015.

(О.В. Мельник, І.О. Личенкова)